Tamás Gáspár Miklós véleménye Antall József válaszáról

„Csalódtam, mélységesen fájlalom, hogy a miniszterelnök ilyen módon hárította el a kormányátalakításra vonatkozó kérdéseim megválaszolását. Antall József megnyilvánulását hatalmi arroganciának tekintem, jóllehet elismerem: törvényes lehetősége volt így reagálnia" — nyilatkozta az MTI tudósítójának Tamás Gáspár Miklós.

A konkrét válaszra márcsak azért is szükség lett volna — folytatta —, mert a jelenlegi körülmények között a kormányátalakítás — amelyet Antall József a benzináremelés miatt kitört válság után megígért — valóban halaszthatatlan. Ahhoz ugyanis, hogy az országot a következő időben felelős kormány vezethesse, tudni kell, kik lesznek a tagjai, és milyen minisztériumok élén lesz változás. Antall József válasza azért is elszomorító, mert a kérdésre adott válasz nem csupán két képviselő magánügye. A közvéleménynek, véleményem szerint, e helyzetben joga van tudnia, mire számíthat. A válasz elhárítása nem más, mint a nyilvánossággal s a közönséggel szembeni bizalmatlanság megnyilvánulása. Sajnos, Antall József reagálása azt sejteti: nem tudja a válaszokat. Nem tételezném fel ugyanis, hogyha lennének kész válaszai, akkor elhallgatná azokat. Ez pedig ijesztő, bizonytalanságra, kapkodásra, koncepcióhiányra utal, s ezt nem lehet személyeskedéssel elintézni — mondta végezetül Tamás Gáspár Miklós. (MTI)

Zavarok a nemzetközi vasúti közlekedésben

A volt NDK területén levő német tartományok vasutasainak sztrájkja a nemzetközi vasúti közlekedésben, így a magyarországi forgalomban is zavart okozott. Amint Vizsy Ferenc, a MÁV Budapesti Igazgatóságának helyettes vezetője az MTI munkatársának elmondta, kedden a Metropol expresszt a német vasutasok már Drezdáig sem engedték be, így csak a német—csehszlovák határállomásig, Decinig közlekedhetnek, s a szerelvény onnan a Hungária expresszel tér vissza Budapestre. Az egyéb hazai személyforgalmat ugyan nem befolyásolja a német vasutasok sztrájkja, de sok gondot okoz a Németországból hazatérni kívánó utasoknak, s részükre autóbusz-, illetve repülőközlekedést ajánlanak a sztrájkolók.

A teherforgalom nagyobb zavarainak elkerülése miatt a magyar és a csehszlovák vasutak közös intézkedéssel korlátozást rendeltek el, amely szerint nem továbbítják, és nem is veszik fel a Kelet-Németországba irányuló tehervagonokat. A külföldről érkező vegyes szerelvényekből is kiválogatják a keletnémet állomásokra tartó kocsikat. Kedd reggelig a magyar területen 730 olyan tehervagon kényszerült veszteglésre, amelyet már a határról irányítottak vissza, vagy el sem indítottak. A torlódás növekedésének veszélye miatt a MÁV azt fontolgatja, hogy amennyiben a sztrájkolók kedden délig nem tudnak megegyezni a munkaadókkal, akkor felkérik a jugoszláv, román és szovjet vasutakat is: ne indítsanak Magyarországon át német területre tehervagonokat, mert a magyar fél nem tudja átvenni azokat a határon. A döntésre valószínűleg a kora délutáni órákban kerül sor.

(MTI)

*

Tegnap délben a legfrissebb információkra kíváncsian érdeklődtünk a MÁV Vezérigazgatósága üzemviteli főosztályán. *Surányi Jenő* főtanácsostól megtudtuk, hogy hétfőig csak a német—cseh államhatárig közlekedhettek a Magyarország felől érkező vonatok, de a Metropolt és a Pannónia expresszt hétfőn már Drezdáig engedték a német vasutasok. A két szerelvény Drezdától fordult vissza, utasaik pedig onnan közúton folytathatták útjukat.

Arra a kérdésünkre, hogy az előre megvett, s Drezdánál távolabbi úticélig érvényes menetjegyekre kérhetnek-e az utasok kártérítést, a főtanácsos azt felelte: a Drezdától számított menetdíj-különbözetet a MÁV bevételellenőrzési igazgatósága (megtalálható a Nyugati pályaudvarral szemközti Skála-épület legfelső emeletén) a kezelési költség levonása után *visszatéríti*. A MÁV munkatársai egyébként a budapesti 122-40-52-es telefonszámon adnak útiinformációt azoknak, akik mégis az utazás mellett döntenek az elkövetkezendő napokban.

Rádiótelex

NEMZETKÖZI KONFERENCIA A HAZAI NÉMETEKRŐL. Fennmaradásáért küzd a hazai németség. Érdekvédelmi szervezete, a Magyarországi Németek Szövetsége ezt elősegítendő, nemzetközi történészkonferenciát rendez november 30-a és december 2-a között, Budapesten, A magyarországi németek története címmel. A Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének és az Európa Intézetnek a közreműködésével igyekeznek feltárni: miért küzd identitászavarral a hazai németség, sokan közülük miért nem ismerik anyanyelvüket; milyen körülmények játszanak közre napjainkban is a németség asszimilációjában. A hazánkban végbemenő politikai-társadalmi változások tették lehetővé, hogy tárgyilagosan vizsgálják helyzetüket, és felhívják gondjaikra a magyar társadalom, anyaországaik és Európa figyelmét.

VALUTAALAP — A MAGYAROKRÓL. Igen pozitív légkörben tárgyalt hétfőn a Magyarországgal való együttműködésről a Nemzetközi Valutaalap igazgatói tanácsa. A testület elismerően értékelte a magyar konvertibilis fizetési mérleg idei alakulását, egyúttal bírálta az inflációnak a jelzettnél magasabb ütemét. A mutatók tükrében Magyarország lehívhatja az IMF készenléti hitelének újabb, mintegy 41 millió dolláros részletét, februárban pedig várhatóan a hitel utolsó, hasonló összegű részletét. Egyidejűleg folynak a tárgyalások a magyar gazdaság átalakítását célzó, nagyobb méretű, 3 éves készenléti hitel folyósításáról.

LENGYEL VÁLASZTÁSOK — HIVATALOS VÉGEREDMÉNY. A lengyel állami választási bizottság nyilvánosságra hozta a vasárnapi köztársaságielnök-választás hivatalos eredményét, ami azonos a korábban nem hivatalosan közzétett információkkal. A közlemény megerősítette, hogy a választáson való részvétel aránya valamivel meghaladta a 60 százalékot, és a legtöbb szavazatot, 39,9 százalékot Lech Walesa, a Szolidaritás vezetője kapta. A második helyre került Stanislaw Tyminski független jelölt (23,1), a harmadik Tadeusz Mazowiecki miniszterelnök (18.1), a negyedik Wlodzimierz Cimoszewicz baloldali jelölt (9.2), az ötödik Roman Bartoszcze, a Lengyel Parasztpárt jelöltje (7.2) és a hatodik Leszek Moczulski, a Független Lengyelország Konföderációjának elnöke (2,5). Az újabb fordulóra december 9-én kerül sor. Ezen az a két jelölt indul, aki az első fordulóban a legtöbb szavazatot szerezte meg — vagyis Lech Walesa és Stanislaw Tyminski.

AUSZTRIA — TÖBB MUNKAALKALOM. Vorarlberg kivételével, valamennyi osztrák tartomány több külföldit foglalkoztathat jövőre, mint az idén, bár nem annyit, mint amennyit szeretnének. Bécsben például az idei 100 ezerrel szemben 1991-ben 122 ezer külföldi vállalhat munkát, noha a főváros 162 ezer külföldi foglalkoztatásához kért engedélyt a szociális minisztériumtól. Felső-Ausztria a jelenlegi 33 ezerrel szemben 37 ezer külföldit, Alsó-Ausztria 34 ezer helyett 36 ezer, Tirol 19 ezer 700 helyett 22 ezer 500, Salzburg 18 ezer helyett 20 ezer, Stájerország 12 ezer 530 helyett 15 ezer, Karintia 7 ezer 600 helyett 9 ezer külföldit szerződtethet. A Magyarországgal szomszédos Burgenland vendégmunkáskvótáját ugyanakkor mindössze kétszáz fővel emelték, 4 ezerre. Ausztriában a hatályos törvény értelmében a munkahelyek 10 százalékát tölthetik be külföldiek. A jövő évi teljes vendégmunkáskvótát 308 ezer főben állapították meg, szemben az idei 251 ezerrel.

CIONISTA KONGRESSZUS. Megkezdődött kedden Moszkvában a Szovjetunió Cionista Szövetségének alapító kongresszusa. A tanácskozáson, amelyen az unió ötven városából több mint száz cionista szervezet képviselője vesz részt, Izraelből érkezett vendégek is jelen vannak. Az alapító kongresszushoz időzítve, kedden a szovjet legfelsőbb tanácshoz, illetve a közvéleményhez intézett felhívást tett közzé a magát anticionista szövetségnek nevező csoport, azt állítva, hogy a cionista szövetség Izrael hírszerző hálózatát akarja létrehozni a Szovjetunióban.

NÉMET FEGYVEREK MAGYARORSZÁGON? Német lapjelentések szerint Magyarországot változatlanul érdeklik a feloszlatott keletnémet hadsereg szovjet gyártmányú, vagy szovjet licenc alapján előállított fegyverei. Budapest már a két német állam egyesülése előtt kifejezte azt a kívánságát, hogy ki szeretné cserélni viszonylag elavult haditechnikáját, illetve annak egy részét korszerűbb keletnémetre, amennyiben ez utóbbit az egyesült Németországban nem használnák. Október 20-án, már az egyesülés után, a magyar fél pontosította kívánságait, s ebből kitűnt, hogy a lista bővült, írta keddi számában a Frankfurter Allgeimeine Zeitung abból az alkalomból, hogy a héten Németországban tartózkodik Lőrincz Kálmán altábornagy, a magyar honvédség parancsnoka. A frankfurti lap szerint Magyarország egyebek között Kelet-Németországból kíván beszerezni 360 T—72-es harckocsit, több mint ezer katonai teherautót, 50 ezer darab AK—74-es géppisztolyt, 50 millió darab lőszert, légvédelmi rakétákat, valamint több mint 200 ezer gránátot.

CSECSEN-IGNUS KÖZTÁRSASÁG. A Szovjetuniót terhelő alkotmányos problémák újabbal bővültek: keddre virradóra az észak-kaukázusi Groznij városában kikiáltották a szuverén Csecsen-Ingus Köztársaságot. Az oroszországi föderációhoz tartozó autonóm terület lakossága az utóbbi hónapokban mind erőteljesebben hangoztatta követeléseit: kezdetben a két nép a háborúig külön-külön élvezett autonómiát akarta visszakaoni, míg a folyamat elvezetett az önálló állam megalakításáig. A nyilatkozat szerint a köztársaság területének természeti kincsei felett az ott élő nép rendelkezik, s a köztársaság területén a saját alkotmány és törvények elsőbbséget élveznek.

THATCHERÉK CSOMAGOLNAK. Mozgalmasan telnek Margaret Thatcher, a múlt héten lemondott brit kormányfő hétköznapjai, de a miniszterelnök asszony immár nem az államügyekkel, hanem a csomagolással van elfoglalva. Legkésőbb csütörtökig el kell hagynia a Downing Street 10. szám alatti házat, mert a miniszterelnöki rezidenciának és hivatalnak akkorra új gazdája lesz. Így kamionok hordják Thatcher és férje használati tárgyait, ruháit, könyveit a London délkeleti részén levő Dulwichba, ahol a házaspár ismét saját lakásában fog élni. A házat egyébként 5 éve vásárolták meg.

JESZENSZKY GÉZA ÚJ-ZÉLANDON. Hétfőn ázsiai és csendes-óceáni körútjának első állomására, Új-Zélandra érkezett dr. Jeszenszky Géza külügyminiszter. A magyar diplomácia vezetőjét fogadta Jim Bolger miniszterelnök. Jeszenszky Géza köszönetét fejezte ki azért a hatékony és gyors támogatásért, amelyet Új-Zéland a 24-ek csoportjának keretében nyújtott Magyarországnak. Az eszmecsere során a két politikus a nemzetközi helyzet és a kétoldalú gazdasági együttműködés kérdéseit érintette. Az új-zélandi fél kedvezően fogadta Jeszenszky Géza javaslatát a kettős adóztatás eltörléséről szóló megállapodás mielőbbi megkötésére. A magyar külügyminiszter személyében először látogat Új-Zélandra kelet-európai politikus a térségben bekövetkezett változások óta.

Bühler-malmok

Magyar piacon a világpiacért

Malomipari szimpózium kezdődött tegnap Szegeden, a Forrás Szállóban mintegy 150 hazai szakember, úgyis, mint lehetséges vevő jelenlétében. A tanácskozás a világszerte ismert svájci székhelyű Bühler konszern kétnapos rendezvénye a magyar malomipar korszerűsítése reményében. Ennek érdekében az elektronikával átszőtt technológia újdonságait mutatják be előadásokon, videofelvételek, és termékismertető katalógusok segítségével. A 140 éves múltra visszatekintő Bühler cég a széles profilú gépészeti berendezésekkel, korszerű gyártmányaival tavaly egymilliárd-háromszázmillió svájci frank forgalmat bonyolított le. Ebből az adatból arra következtethetnénk, hogy a tőkehiányos magyar gazdaságban nem igazán érdeke megjelenni. Üzleti filozófiájuk azonban más: közel kell kerülni a vevőkhöz, kiaknázva azokat a lehetőségeket, amelyet a magyaroknak az Európai Gazdasági Közösséghez való tempósabb lépései jelentenek. Éppen a potenciálisan megmutatkozó, világpiaci igényekhez igazodni akaró magyar piac érdekében hozta létre a Bühler-konszern a nyár folyamán budapesti irodáját. Európa igen sok országában, de a tengerentúlon és Távol-Keleten is működnek Bühler-leányvállalatok. A malomipari gépgyártásban a konszern mintegy 60 százalékban részesedik a világpiacon.

Erre mondta a megnyitón Lorenz Bühler, a cég kelet-európai értékesítési igazgatója: jó ez az arány, és nagy szerencse, hogy nem egyeduralkodó a piacon a konszern, mert az elkényelmesedés veszélyétől óv meg a versenyben a kritikus és magas igényű vevőkör. Érdeklődésünkre Hans-Joachim Müller, a konszern Braunschweigben (Németország) levő malomipari gyáregységének igazgatója elmondotta: Nem alkalmazhatók mindenütt fazonmalomként a berendezések, mindig az adott működtetési körülményeket, és a további fejlesztés lehetőségeit figyelembe véve kell a korszerű technológiát telepíteni. Szó sincs arról, hogy csak új malmok létesítésénél jöhet számításba a Bühler-konszern által kínált sokoldalú technológia.

A meglevő magyar malmok korszerűsítésekor reális az esély az épületek költségtakarékos kihasználására, mivel a csúcstechnika szintjén levő berendezések helyigénye kisebb, mint a mostani, nemritkán fél évszázadnál is öregebb gépeké. Ami pedig igen lényeges: a lehető legkisebb kezelőszemélyzet-létszámmal működő, számítógép-vezérlésű malom az alapkomponensű lisztféleség mellett a keverőrendszer révén a legkülönbözőbb recept szerint képes kiszolgálni a kis pékségek tucatjainak speciális igényeit.

B. P.

Göncz, Horn, Németh, majd a pápa

Ki hinné: a „bukott" külügyminiszter és miniszterelnök — *Göncz Árpád* mögött — a második, illetve a harmadik helyet foglalja el a politikusok legújabb *toplistáján*. Legalábbis ez derül ki az MTA Társadalomtudományi Intézete által végzett felmérésből, melyet 1300, véletlenszerűen kiválasztott magyar választópolgár körében folytattak, s melynek részletes eredményét e hét végén teszik közzé.

A közvélemény-kutatók „bedobtak" 13 nevet, s kíváncsian várták a visszajelzéseket. Megkapták. Göncz Árpádban a megkérdezettek 65 százaléka bízik, 25 százaléka nem, s mintegy 10 százalék nem tudta, hogy „Árpi bácsi" kicsoda. Az ezüstérmes MSZP-elnök, *Horn Gyula* mutatói: 60 százalékos bizalom, 28 százalékos bizalmatlanság. *Németh Miklós* csupán fél százalékkal maradt el mögötte — bizalom tekintetében. A negyedik helyet *II. János Pál* pápa foglalja el a magyar népszerűségi listán; őszentségét *Bush* elnök, *Kohl* kancellár, majd *Vitrai Tamás* követi.

Érdekes módon, *Mihail Gorbacsov* csak tizedik (48 %), megelőzve *Antall Józsefet* (45 %). Ez már csak azért is furcsa, mert a felmérés idején miniszterelnökünk a betegágyat nyomta, s igazán megindító nyilatkozatot adott — pizsamában — a Magyar Televíziónak. Lehetséges, hogy a kérdőívet az állampolgárok már e közvetítés előtt kitöltötték?

Érdemes megvizsgálni a *népszerűtlenségi indexet* is: ebben a magyar kormányfő „vezet" (48 %), Gorbacsov (41 %), Németh Miklós (32 %), Vitrai Tamás (31 %) és *Pető Iván* (30 %) előtt. Mi minden ki nem derül ezen adatokból! Főleg, ha hozzávesszük az *ismertségi mutatókat* mindehhez, tovább élesedik a kép, s a agyunk. *Mitterrand* francia elnökről csupán 72 % tudja, hogy kicsoda. *Orbán Viktor* sem dicsekedhet a maga 79 %-ával. A legismertebb politikus azonban Antall József; a megkérdezettek több mint 94 %-a hallott már róla; Németh Miklóst 92 %, Gorbacsovot 91 % ismeri.

Az első számú magyar és szovjet politikust tehát a magyarok nem kedvelik, de tudnak létezésükről; a volt magyar miniszterelnököt ugyan sokan ismerik és szeretik, ám minden harmadik kérdőívkitöltő bizalmatlan iránta. Az USA elnökében sokan bíznak — csak nehogy csatlakozzanak! —, sokan is ismerik (86 %); a francia elnökre nézvést ennek az ellenkezője igaz.

Kíváncsiskodtak a szakemberek más dolgok iránt is. Megtudakolták, hogy *a demokrácia magyarországi alakulásával ki milyen mértékben elégedett*. Nos: 4 % teljes mértékben, 52 % csak részben, 40 % pedig egyáltalán nem. Ez utóbbi adatok önmagukért beszélnek, s úgy tűnik, fontosabbak annál, hogy őszentsége 14 ponttal előzi meg a magyar miniszterelnököt, 17 ponttal pedig a legnagyobb ellenzéki párt frakcióvezetőjét a toplistán — Magyarországon.

Sandi István

Privatizációs agyrémek

(Folytatás az 1. oldalról.)

gyan, arra nem kaptunk receptet; hiszen állítólag bevett szokás, hogy még csak nem is bankgaranciák, hanem *ajánlások alapján* „igazolják" a sok-sok eladó magyar cég vevőjét. Madol úrról mindenesetre egyetlen ember próbált információkat szerezni a hosszú hónapok alatt, mikor is egy szál névjegykártyával kötötte az üzleteit: a Promontorvin vezérigazgatója.

A Pest Megyei Rendőr-főkapitányság vizsgálati osztályán sikerült tegnap találkoznom az őrizetessel. Meghallgattam — ott, helyben — a vele készült tévéinterjút (Napzárta). Az ősz hajú, szemüveges, magas férfi — kezén a bilincs — arról tájékoztatta Győrffy Miklóst, hogy tíz évig volt a kanadai titkosszolgálat tagja, s magyarországi letartóztatása politikai okokra vezethető vissza. Az a szándéka, hogy politikai menedékjogot kér. Időben bebizonyítja, hogy megvan a pénze a konzervgyár megvételére. Hamarosan tisztázódik az ügye, s akkor ismét jön Szegedre, hogy átvegye gyárát...

Sulyok Erzsébet